

Specyfika ustawowego ubezpieczenia zdrowotnego i pielęgnacyjnego podczas pracy w Niemczech i jednoczesnego pobierania zagranicznej renty lub emerytury

Praktyczne informacje dla pracowników w Saksonii

Osoby otrzymujące emeryturę z innego kraju (UE) mogą nadal pracować w Niemczech. Prawo UE zezwala emerytom na swobodne przemieszczanie się w ramach rynku wewnętrznego oraz na mieszkanie lub pracę w dowolnym państwie członkowskim. Ich emerytura pozostaje nienaruszona. Dotyczy to również wszystkich innych rent i emerytur otrzymywanych z zagranicy, takich jak renty rodzinnej lub renty inwalidzkiej/renty z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczenie zdrowotne

Emeryci, którzy otrzymują emeryturę z innego kraju (UE) i jednocześnie pracują w Niemczech, zasadniczo podlegają niemieckiemu ubezpieczeniu społecznemu. Oznacza to, że są oni obowiązkowo ubezpieczeni w Niemczech ze względu na ich stosunek pracy, nawet jeśli otrzymują już emeryturę z innego kraju (UE).

W takim przypadku ubezpieczenie zdrowotne jest regulowane przez niemiecki ustawowy system ubezpieczeń zdrowotnych. Podobnie jak wszyscy inni pracownicy, emeryci i renciści płacą składki na ubezpieczenie zdrowotne i pielęgnacyjne od swojego wynagrodzenia. Ze względu na stosunek pracy w Niemczech emeryci i renciści korzystają z pełnej ochrony ubezpieczeniowej w ramach ustawowego ubezpieczenia zdrowotnego, niezależnie od kraju (UE), z którego

otrzymują rentę lub emeryturę. Rozporządzenie to opiera się na prawie UE, które gwarantuje, że osoby, które pracują lub pracowały w kilku krajach UE, obejmują jasne i skoordynowane przepisy dotyczące zabezpieczenia społecznego.

Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Jeśli emeryt lub rencista otrzymuje zagraniczną emeryturę lub rentę z innego kraju (UE) i jednocześnie pracuje w Niemczech, składki na ubezpieczenie zdrowotne są obliczane zgodnie ze szczególnymi przepisami, które uwzględniają zarówno dochód z pracy w Niemczech, jak i zagraniczną rentę lub emeryturę.

Emeryta lub rencista pracujący w Niemczech podlega **obowiązkowemu ubezpieczeniu** w niemieckim ustawowym systemie ubezpieczeń zdrowotnych. Oznacza to, że płaci składki od swojego wynagrodzenia, tak jak każdy inny pracownik. Składki obejmują następujące elementy:

- **składka na ubezpieczenie zdrowotne:** Ogólna stawka składki na ustawowe ubezpieczenie zdrowotne wynosi 14,6% dochodu brutto w 2025 r., plus indywidualna składka uzupełniająca (od 1,8% do 4,4% w zależności od kasy chorych). Pracodawca i pracownik dzielą się kosztami mniej więcej po równo.

- **składka na ubezpieczenie pielęgnacyjne:** Dodatkowa składka na ubezpieczenie pielęgnacyjne wynosi 3.60 %. Regularna stawka składki może zostać obniżona o 0,25 punktu procentowego na dziecko od drugiego do piątego dziecka w wieku poniżej 25 roku życia lub podwyższona o 0,6 punktu procentowego (do 4,2%) dla osób nieposiadających dzieci. Zaleca się dostarczenie informacji odnośnie dokładnej liczby dzieci do kasy chorych w celu uzyskania obniżki składki, np. poprzez dostarczenie aktów urodzenia dzieci lub świadectwa rodowodowego.

Do obliczania składek na ubezpieczenie zdrowotne brane pod uwagę są nie tylko dochody z pracy ale również zagraniczne renty i emerytury. Podstawą jest tutaj renta/emerytura brutto przed odliczeniem podatków i składek na ubezpieczenie społeczne. Składki są naliczane w następujący sposób:

- **składka na ubezpieczenie zdrowotne:** Emeryt/rencista płaci połowę ogólnej stawki składki (7,3%) oraz połowę indywidualnej składki uzupełniającej.
- **składka na ubezpieczenie pielęgnacyjne:** Składki na ubezpieczenie pielęgnacyjne muszą być odprowadzane również od zagranicznej renty/emerytury (3,60%). Regularna stawka składki może zostać obniżona lub wzrosnąć w zależności od liczby dzieci.

Ważne: Z reguły niemieckie kasy chorych nie otrzymują bezpośredniej informacji o poborze zagranicznych rent i emerytur. Emeryci i renciści są zatem zobowiązani samodzielnie zgłosić swoje dochody z zagranicznych rent

i emerytur do kasy chorych (przedłożyć kopię decyzji o przyznanej rencie lub emeryturze). Następnie kasa chorych oblicza miesięczne składki na podstawie dochodów z pracy i emerytury/renty. **Emeryt/rencista sam wpłaca składki z zagranicznej emerytury/renty do kasy chorych.**

Jeśli pobierasz już rentę lub emeryturę z innego kraju (UE) i nie odprowadzasz od niej składek na ubezpieczenie zdrowotne i pielęgnacyjne w Niemczech, niezwłocznie poinformuj swoją niemiecką kasę chorych o poborze zagranicznej renty lub emerytury. Pozwoli to uniknąć zadłużenia w kasie chorych. Jeśli poinformujesz swoją niemiecką kasę chorych z opóźnieniem, składki zostaną naliczone wstecz do momentu rozpoczęcia pobierania renty/emerytury i będziesz zobowiązany do opłacania zaległych składek.

Brak prawa do zasiłku chorobowego

Mimo iż emeryci otrzymujący emeryturę z innego kraju (UE) mogą pracować w Niemczech, nie mają oni prawa do zasiłku chorobowego. Zasiłek chorobowy jest świadczeniem zastępującym dochód, który otrzymują osoby niezdolne do pracy ze względu na chorobę. Emeryci są wyłączeni z tego świadczenia, ponieważ otrzymują już emeryturę zastępującą ich dochód.

Chętnie odpowiemy na wszelkie pytania. Nasze porady są bezpłatne. Nasze dane kontaktowe i godziny pracy można znaleźć pod adresem:

